

Krajské kolo Geografickej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá
45. ročník, školský rok 2016/2017
Písomný test pre kategóriu E – ZŠ (8. a 9. ročník) a OG (3. a 4. ročník)
*Monotematická a teoretická časť - úlohy

Meno a priezvisko: .....
Škola a trieda: .....
Počet bodov: .....

---

1. *Severoamerická priemyselná oblasť patrí k najvýznamnejším oblastiam priemyselnej výroby na svete. Symbolom ✓ označ charakteristiky opisujúce skutočnosti, ktoré v priebehu 20. storočia výrazne prispeli k vzniku tejto oblasti a symbolom × označ charakteristiky opisujúce skutočnosti, ktoré boli pre jej vznik nepodstatné.

	blízka pestrá surovinová základňa zahŕňajúca uhlie, železnú rudu a farebné kovy
	dostatok lacných pracovných síl
	veľa historických budov využiteľných ako výrobné haly
	bohaté zásoby ropy a zemného plynu v tomto regióne
	vysoký počet vzdelaných odborníkov
	dostatok plôch vhodných na budovanie priemyselných závodov

2. *Až do 60. rokov 20. storočia počet osôb zamestnaných v priemysle vo svete trvalo narastal a priemyselná výroba sa podieľala na veľkej časti hrubého domáceho produktu (HDP). Neskôr sa na HDP, najmä v hospodársky vyspelých štátoch sveta, čoraz viac začala podieľať sféra služieb.

- a) Roztried' nasledujúce štáty do skupín podľa toho, akú časť tvorí v súčasnosti priemyselná výroba z ich HDP.

Japonsko, Alžírsko, Čína, Slovensko, Turecko

menej ako 50 %: .....

viac ako 50 %: .....

- b) V ktorom z uvedených štátov tvorí priemyselná výroba najvyšší podiel z HDP?

V .....

3. *Vyznáš sa v priemysle SR? Dopln' k nasledujúcim značkám potravinárskych výrobkov mestá, v ktorých sa vyrábajú. Pomôžu ti predtlačené písmená.

a) DEVA - _ R _ _ _ _ _

d) ZLATÝ BAŽANT - _ _ R _ _ _ _ _

b) SEDITA - _ _ R _ _

e) NESTLÉ - _ R _ _ _ _ _

c) RAJO - _ R _ _ _ _ _

4. *K nasledujúcim skupinám štátov prirad' spoločnú významnú komoditu ich priemyselnej výroby. Vyberaj z:

textílie, elektronika, brúsené sklo, celulóza, lietadlá, tabakové výrobky

a) Egypt, India, Turecko: .....

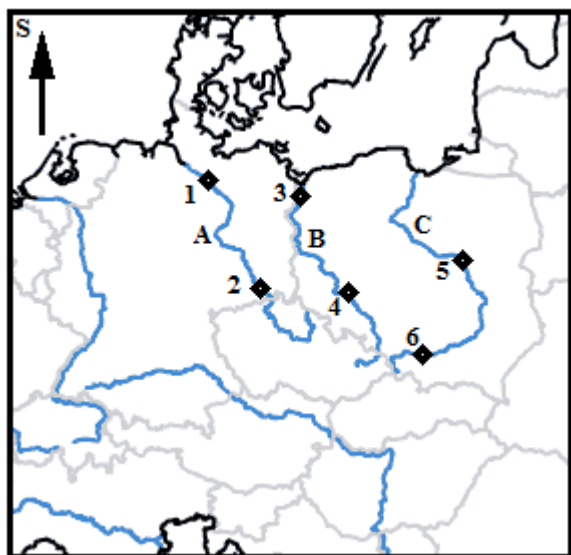
b) Taiwan, Južná Kórea, Izrael: .....

c) Francúzsko, Rusko, Veľká Británia: .....

5. Rieka Dunaj je po Volge druhou najdlhšou riekou Európy. Keďže pramení v Alpách, má tzv. vysokohorský režim odtoku s maximálnymi prietokmi v čase, keď sa v pohoriach topí sneh. Krížikmi vyznač v nasledujúcej tabuľke dva mesiace roka, v ktorých má tento veľtok dlhodobu najväčšiu priemernú prietok.

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
maximálny prietok												

6. Doplň k písmenám a číslam z nasledujúcej mapy správne názvy stredoeurópskych veľtokov a významných miest - prístavov na nich ležiacich.

Rieky:

A – .....

B – .....

C – .....

Mestá:

1 – .....

2 – .....

3 – .....

4 – .....

5 – .....

6 – .....

7. Vytvor správne dvojice. Ku každému vodnému toku v prvom stĺpci priradi riekou, do ktorej sa vlieva.

A. Bug	1. Odra
B. Rába	2. Visla
C. Warta	3. Dunaj
D. Mulde	4. Labe

Správne dvojice: A - ....., B - ....., C - ....., D - .....

8. Vodné toky tvoria často prirodzené hranice štátov. K nasledujúcim riekam doplň názvy štátov, ktorých územie oddeľujú.

a) Dolný tok Odry tvorí hranicu štátov ..... a .....

b) Inn oddeľuje územie štátov ..... a .....

c) Dolným tokom Drávy prebieha hranica štátov ..... a .....

9. K najväčším európskym riekam patria Rýn a Labe. Čo majú tieto rieky spoločné? Zakrúžkuj ÁNO alebo NIE podľa toho, či súhlasíš s nasledujúcimi charakteristikami.

a) Pramenia v tom istom štáte.	ÁNO - NIE
b) Pretekajú hlavným mestom aspoň jedného štátu.	ÁNO - NIE
c) Dĺžka ich toku presahuje 1000 km.	ÁNO - NIE
d) Ústia do toho istého mora.	ÁNO - NIE
e) Sú navzájom prepojené systémom kanálov a prieplavov.	ÁNO - NIE

10. Chýbajúce pojmy v nasledujúcich charakteristikách vpíš do dopĺňovačky a odhaľ tajničku.

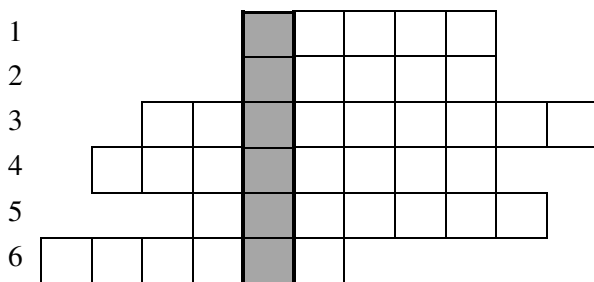
Početné železiarne v strednom Anglicku v 18. storočí boli vybudované aj vďaka ložiskám ..... (1).

Írsko sa často nazýva zeleným ostrovom vďaka ..... (2) a ..... (3), ktoré pokrývajú takmer polovicu Britských ostrovov.

Obyvatelia Írska i Škótska okrem angličtiny hovoria aj gaelským jazykom, ktorý patrí do ..... (4) jazykovej skupiny.

Základnou zložkou potravy populácie Írska v 19. storočí boli ..... (5). Keď úrodu tejto plodiny v polovici 19. storočia zničila pleseň, v krajine vypukol obrovský hladomor, dôsledkom čoho Írsko stratilo polovicu svojich obyvateľov.

Za najdlhší vodný tok Spojeného kráľovstva je pokladaná rieka ..... (6), ktorá pramení v Kambrických vrchoch a vlieva sa do Bristolského zálivu.

Tajnička: _ _ _ _ _

Ku ktorému ostrovu alebo súostroviu patrí pojem z tajničky? Zakrúžkuj správnu odpoveď.

Hebridy   Írsko   Island   Malta
Orkneje   Normanské ostrovy

11. V roku 2001 mali deviataci z jednej bratislavskej ZŠ besedu s cestovateľom, ktorý niekoľko rokov pobudol na Blízkom východe. Ako odpovedal na ich zvedavé otázky týkajúce sa Sýrie?

a) Anička: Na šatke, ktorú ste si zo Sýrie priniesli a ktorú ste nechali kolovať, je nejaký arabský nápis. Čo znamená?

Cestovateľ: *Je to oficiálny názov Sýrie, čiže Sýrska ..... republika.*

b) Boris: Všimol som si, že v rôznych atlasoch majú tie isté sýrske mestá rôzne názvy. Napríklad hlavné mesto Damask býva označené aj názvom Dimašk aš-Šám. Ako sa inak nazýva mesto, ktoré je v mape na našej nástenke nazvané Tadmor?

Cestovateľ: *Je to mesto ..... . Toto mesto je zapísané na zozname Svetového kultúrneho dedičstva.*

c) Cyril: Časť povrchu Sýrie tvorí púšť. Prší niekedy v Sýrii? V ktorom ročnom období najviac?

Cestovateľ: *V Sýrii sa nachádza Sýrska púšť, ale to neznamená, že by tam vôbec nepršalo. Najviac zrážok majú v ..... . Je to však oveľa menej ako u nás.*

d) Danka: V ktorej časti Sýrie ste nafotili fotografiu, ktorú ste nám darovali na nástenku?

Cestovateľ: *Bolo to neďaleko miesta, kde rieka Eufrat opúšťa sýrske územie a tečie ďalej do štátu ..... .*

e) Edita: Je pravda, že v Sýrii nie sú vysoké pohoria?

Cestovateľ: *Najvyššie položeným bodom Sýrie je vrch ....., ktorý je približne o 150 metrov vyšší ako naše najvyššie tatranské vrcholy.*

f) Fero: Je pravda, že Sýria dostala názov vďaka bohatým ložiskám síry, ktoré boli v minulosti na jej území?

Cestovateľ: *..... to pravda.*

Autor: Mgr. Gabriela Nováková, PhD.

Recenzenti: Mgr. Eva Džupinová, PhD., RNDr. Hilda Kramáreková, PhD.

Slovenská komisia Geografickej olympiády

Vydal: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, Bratislava 2017